

Działalność ruchu laickiego w Opolu (2012-2013)

Autor tekstu: **Katarzyna Duda**

W grudniu 2012 roku grupa ateistów w Opolu nawiązała współpracę z lokalnym oddziałem Federacji Młodych Socjaldemokratów — organizacji młodzieżowej funkcjonującej przy Sojuszu Lewicy Demokratycznej — w celu zaangażowania organizacji we wspólną realizację postulatów programowych FMS-u i SLD, dotyczących świeckości państwa. Podjęto decyzję o włączeniu się w zapoczątkowaną 1 października 2012 roku ateistyczną kampanię billboardową — dzięki zebraniu środków pieniężnych oraz przekazaniu ich Fundacji Wolność od Religii, billboard o pokrzepiającej osoby niewierzące treści: „Nie wierzysz w Boga — nie jesteś sam” pojawił się w mieście.

Od stycznia do maja 2013 roku organizowano w Opolu cykliczne wykłady oraz dyskusje, przybliżające goszczonym podczas spotkań działaczom politycznym oraz mieszkańcom, alternatywne wobec doktryn religijnych poglądy na genezę oraz funkcję struktur religijnych. Cykl spotkań nosił tytuł „Myśliciele polityczno-prawni o religii”. Podczas styczniowego spotkania pod rozważenie wzięto w szczególności ukutą przez Kritiasza (wujka Platona, a ucznia Sokratesa) tezę, iż idea boga-nadzorcy ludzkich czynów jest wymysłem starożytnych prawodawców, mającym zapobiec dopuszczaniu się przez ludzi przestępstw w skrytości. W marcu analizie poddano krytykę wierzeń i obyczajów religijnych, zawartych w księdze II „Państwa”. Rozważono zwłaszcza zarzut ujemnego wpływu na życie jednostki i zbiorowości praktyki odpuszczania tzw. grzechów.

1. Źródło: nto.pl

W kwietniu zareagowano na informację o umieszczeniu symbolu religijnego w opolskim Ratuszu, poprzez skierowanie do Prezydenta Miasta Opola listu otwartego o następującej treści:

Szanowny Panie Prezydencie,

dnia 27 marca 2013 r. Radny Miasta Opola Michał Nowak powiesił w opolskim Ratuszu symbol religijny, tj. krucyfiks. W związku z powyższym mamy kilka pytań:

- 1. W jakim celu powieszono symbol religijny?*
- 2. Na jaki okres czasu został on powieszony?*
- 3. Czy uważa Pan, iż nieoficjalna forma powieszenia symbolu religijnego jest dla niego uwłaczająca?*
- 4. Czy obecność symbolu religijnego w miejscu wykonywania funkcji władczych poprzez stanowienie i stosowanie prawa będzie pozytywnie wpływała na osoby podejmujące decyzje?*
- 5. Czy obecność symbolu religijnego będzie łagodząco wpływała na prowadzenie sporów politycznych?*

Katarzyna Duda, Adam Pieszczyk, Tomasz Ignatowicz^[1].

W odpowiedzi na list Prezydent Miasta Opola stwierdził, co następuje:

Szanowni Państwo,

odpowiadając na list otwarty z dnia 8 kwietnia pragnę na wstępie podkreślić, że od 1989 roku powszechnie w różnych obiektach publicznych na stałe obecny jest symbol chrześcijaństwa. Ten symbol cierpienia, ale również pojednania, jest wpisany w obraz naszego herbu miasta.

Paradoksalnie w mieście z takim herbem w sali rajców miejskich dotychczas nie było krzyża. Sądzę, że jest to akt pozytywny i powinien w tej skromnej formie być dobrze postrzegany przez gości i gospodarzy Sali.

Wybór formy powieszenia krzyża nie należał do mnie. Osobiście mogę sobie wyobrazić inne scenariusze, ale ten jest również do przyjęcia.

Nie przypuszczam, aby obecność symbolu religijnego mogła w jakikolwiek sposób utrudniać sprawowanie funkcji władczych przez członków rady, tym bardziej że ten krzyż wisi nad drzwiami. Radni w czasie obrad rady siedzą frontem do prezydium i wówczas krzyż mają za plecami^[2].

Podczas spotkania w maju przybliżony został pogląd Platona na społeczną funkcję religii. W „Państwie” filozof zauważa, że szczerść nie jest wartością absolutną — mówienie prawdy należy cenić wysoko, jednakże „bywają kłamstwa użyteczne jak lekarstwa^[3]”. Wyznaje przy tym zasadę, iż „jeżeli w ogóle ktokolwiek, to rządzący w państwie mają prawo kłamać albo w stosunku do wrogów, albo do własnych obywateli, dla dobra państwa”. Zwraca tym samym uwagę na kwestię jego zdaniem fundamentalną: „użyteczne kłamstwa” są dopuszczalne jako czynnik umacniania władzy. Przyczyniają się do tego wierzenia religijne, będące zdaniem Platona jednymi z najbardziej „użytecznych kłamstw”. „Państwo” zwane jest drogowskazem myśli europejskiej - Platon inspirował myślicieli chrześcijańskich, zwolenników elitaryzmu oraz egalitaryzmu.

Po dyskusji odczytany został drugi z kolei list otwarty do Prezydenta Miasta Opola, zawierający prośbę o usunięcie symbolu religijnego z sali im. Karola Musiōła w opolskim Ratuszu. Chętni mieli możliwość podpisania się pod wnioskiem. Oto treść listu otwartego z dnia 15 maja 2013 r.:

Szanowny Panie Prezydencie,

w nawiązaniu do odpowiedzi na list otwarty z dnia 8 kwietnia 2013 r., w sprawie zawieszenia symbolu religijnego w sali Ratusza wyrażamy ubolewanie z powodu braku odniesienia się do pytania: „Na jaki okres został on powieszony?”. Czujemy się ponadto rozczarowani poniższą wypowiedzią: „Sądzę, że jest to akt pozytywny i powinien w tej skromnej formie być dobrze postrzegany przez gości i gospodarzy sali”.

W związku z powyższym pragniemy zauważyć, iż Prezydent Opola powinien liczyć się z możliwością, że niektórzy Goście Ratusza nie będą dobrze postrzegać obecności chrześcijańskiego symbolu religijnego w państwowym urzędzie, ponieważ mogą być wyznawcami innych religii, wierzącymi w istnienie Boga, ale niepraktykującymi lub ateistami.

Państwo polskie aspiruje do miana dojrzałej demokracji, w której szanuje się poglądy mniejszości. W związku z tym organy państwa powinny wystrzegać się działań, które narzucają mniejszościom światopogląd większości.

Krzyż, który 15 kwietnia 2010 roku postawiono w Warszawie przy Krakowskim Przedmieściu, na wiele miesięcy zantagonizował obywateli kraju. Mając świadomość powyższych wydarzeń, jeśli zależy Panu na uniknięciu negatywnych konsekwencji obecności krzyża w Ratuszu, powinien Pan zapobiec ich przyczynie.

Zwracamy się do Pana z sugestią pójścia za przykładem szefa Kancelarii Prezydenta RP, który zdecydował o przeniesieniu krzyża spod Pałacu Prezydenckiego do Kościoła przyjmując, że jest to dla owego symbolu religijnego miejsce właściwsze. Prosimy zatem o niezwłoczne usunięcie krzyża z Ratusza, poprzez co Prezydent Opola da wyraz swemu uznaniu dla poczynań Kancelarii Rzeczypospolitej Polskiej, realizującej gwarancje zawarte w Art. 25 Ust. 2 Konstytucji RP w brzmieniu: „Władze publiczne w Rzeczypospolitej Polskiej zachowują bezstronność w sprawach przekonań religijnych, światopoglądowych i filozoficznych, zapewniając swobodę ich wyrażania w życiu publicznym” oraz w Art. 10. 1. Ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, który stanowi: „Rzeczpospolita Polska jest państwem świeckim, neutralnym w sprawach religii i przekonań^[4]”.

W grupie ateistów, której działaniami autorka koordynuje od grudnia 2012 roku, podjęta została decyzja o wywieraniu wpływu na ugrupowanie polityczne - wszak to partie polityczne stanowią w demokratycznym państwie organizacje odpowiedzialne za artykulację i próby realizacji potrzeb zróżnicowanych grup społecznych. Dnia 21 października podczas Rady Wojewódzkiej Sojuszu Lewicy Demokratycznej na czele z Przewodniczącym Federacji Młodych Socjaldemokratów w Opolu — Michałem Tarabaszem, wspierającym ruch ateistyczny w Opolu — złożono Przewodniczącemu Rady pismo, w którym wezwano do realizacji postulatów programowych partii, stanowiących o świeckości państwa^[5].

Z powodu zawodności prób usunięcia symbolu katolickiego z Sali Ratusza — na list otwarty z dnia 15 maja nie uzyskano odpowiedzi — zostanie w najbliższym czasie rozważone podjęcie działań na rzecz umieszczenia obok krucyfiksu symbolu ruchu ateistycznego.

*

Niniejszy tekst jest fragmentem publikacji, która ukaże się w ramach monografii „Religie i Kościoły w polskiej przestrzeni publicznej”, pod redakcją pracowników Instytutu Politologii Uniwersytetu Opolskiego: dr Aleksandry Kuształ oraz dra Sławomira Czapnika.

[1] K. Duda, A. Pieszczyk, T. Ignatowicz, List otwarty do Prezydenta Miasta Opola z dnia 8 kwietnia 2013 r. w sprawie umieszczenia symbolu religijnego w sali im. Karola Musioła w opolskim Ratuszu, pismo w posiadaniu autorki.

[2] Prezydent Miasta Opola R. Zembaczyński, Odpowiedź na list otwarty z dnia 15 kwietnia 2013 r. w sprawie umieszczenia symbolu religijnego w sali im. Karola Musioła w opolskim Ratuszu, pismo w posiadaniu autorki.

[3] Platon, Państwo, Kęty 2003, s. 79.

[4] K. Duda, A. Pieszczyk, T. Ignatowicz, List otwarty do Prezydenta Miasta Opola z dnia 15 maja 2013 r. w sprawie umieszczenia symbolu religijnego w sali im. Karola Musioła w opolskim Ratuszu, pismo w posiadaniu autorki.

[5] W piśmie wyrażono poparcie dla działań Fundacji Wolność od Religii z siedzibą w Lublinie oraz przytoczono wypowiedzi Przewodniczącego SLD Leszka Millera na temat relacji państwo-Kościół:

- „...czy prezydent chce być strażnikiem konstytucji czy opiekunem żyrandola?”,
 - „Chcemy budować kraj, gdzie konstytucja ważniejsza jest od Ewangelii”,
 - „Kościół katolicki próbuje nieustannie włączać struktury państwa we własną misję religijną, a państwo polskie abdykowało, nie szanuje swej autonomii i niezależności”.
- (Pismo w posiadaniu autorki)

Katarzyna Duda

Studentka V roku prawa oraz III roku politologii Uniwersytetu Opolskiego. Działaczka laicka i polityczna.

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 22-02-2014)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9577) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9577>)

Contents Copyright © 2000-2012 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2012 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.

Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz Racjonalista.pl

Strona 3 z 4

inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl